

Střední
Zdravotnická
Škola
Pardubice

Volební systémy

Autor: Mgr. Václav Štěpař

Vytvořeno: únor 2014

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

ANOTACE

- **Kód DUMu:** VY_6_INOVACE_2.ZSV.15
- **Číslo projektu:** CZ.1.07/1.5.00/34.0851
- **Vytvořeno:** únor 2014
- **Ročník:** 4. ročník – střední zdravotnická škola (RVP-ZA)

Vzdělávací oblast	Společenskovědní vzdělávání
Vzdělávací obor	Základy společenských věd
Tematický okruh	Politologie

- **Anotace:** Prezentace seznamuje studenty s podstatou poměrného, většinového a smíšeného volebního systému. Důraz je kladen na volební systém uplatňovaný v České republice. Součástí jsou ověřovací otázky.

- **Volební systém** – způsob volení ve volbách. Určuje **způsob volby** ze strany voliče a **metodika přepočtu hlasů** na mandáty.
- Existence různých volebních systémů, všechny mají své **klady i zápory**.
- Existují **většinové**, **poměrné** a **smíšené** volební systémy – mohou se lišit v metodikách přepočtu hlasů.

Většinový volební systém – majoritní – vítězem se stává pouze jeden kandidát, který následně **zastupuje své voliče** v daném obvodu. Existuje **jednokolový** i **dvoukolový** volební systém. V ČR se tímto způsobem volí zástupci do ***Senátu***.

Poměrný volební systém – proporční – politický subjekt získá určitý počet (procento) hlasů. Ty jsou pak podle dané metodiky **přepočteny na počet mandátů**. Šanci uspět mají i menší politické strany, proto jej lze považovat za **spravedlivější**. V ČR se tímto způsobem volí zástupci do ***Poslanecké sněmovny, obecních a krajských zastupitelstvem a Evropského parlamentu***.

Smíšený volební systém – část mandátů je obsazována na základě většinového volebního systému, část na základě poměrného volebního systému.

Volební systém v ČR

- volby v ČR vyhlašuje prezident s kontrasignací předsedy vlády.
- volby musí být vyhlášeny nejpozději 90 dní před jejich konáním.
- volby se konají ve 2 dnech: 1. den od 14 do 22 hod., 2. den od 7 do 14 hod.
- **aktivní volební právo** – uplatňuje jej volič, vzniká 18 rokem života.
- **pasivní volební právo** – možnost být volen, liší se dle instituce, viz dále.
- Pokud se volič v době konání voleb bude zdržovat mimo místo svého trvalého bydliště, bude mu vydán tzv. **voličský průkaz**.
- Volební právo mají i občané ČR žijící v zahraničí.
- Volební kampaň je **regulována zákonem**.
- Pokud strana získala alespoň 1,5 procent hlasů, má nárok na **příspěvek** na úhradu volebních nákladů.
- Po skončení voleb je možné do 10 dní **napadnout** výsledek voleb u Nejvyššího správního soudu.

Volby do Poslanecké sněmovny

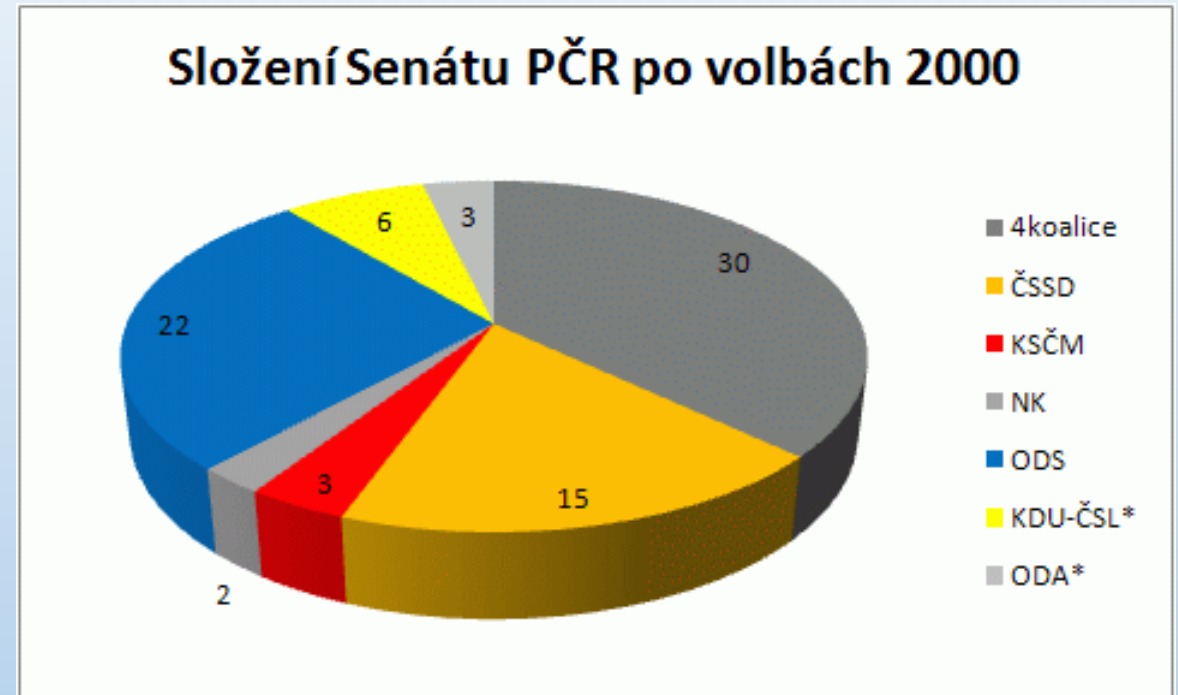
- do Poslanecké sněmovny se volí **poměrným** volebním systémem.
- volby probíhají jednou **za 4 roky**, obměněna je celá sněmovna.
- sněmovna má **200 poslanců**.
- právo volit do sněmovny mají lidé od 18 let, právo být volen mají lidé od 21 let.
- do Sněmovny se dostanou subjekty, které získají **minimálně 5 %** odevzdaných hlasů.
- Hlasy pro neúspěšné subjekty a hlasy jsou poměrně rozděleny mezi úspěšné subjekty.

převzato z Novinky.cz

Volby do Senátu

- do Senátu se volí **většinovým** volebním systémem jednou za 2 roky.
- Senát má **200 poslanců**.
- obměněna je vždy **1/3 senátorů**, tj. zastoupení 1/3 volebních obvodů.
- právo volit do Senátu mají lidé od 18 let, právo být voleni mají lidé od 40 let.
- nelze vykonávat funkci senátora a poslance zároveň.
- Volby jsou **dvoukolové** – pokud jeden z kandidátů nezíská v 1. kole **nadpoloviční většinu**.

převzato z Wikipedie

Prezidentské volby

- Prezident republiky se volí **většinovým volebním systémem**.
- Do roku 2012 navrhovaly kandidáty v parlamentě zastoupené politické strany, které je rovněž na společném zasedání obou parlamentních komor volily.
- Od roku 2013 – **přímá volba**. Kandidát navrhovaný **parlamentní stranou**, případně občany – zde nutno sesbírat **50 tisíc podpisů** pro kandidáta.
- Volby jsou **dvoukolové** – pokud jeden z kandidátů nezíská v 1. kole **nadpoloviční většinu**.
- Prezident volen na **období 5 let**, kandidát musí v den voleb starý **40 let**.

První prezident zvolený v přímé volbě Miloš Zeman – 2014.

Ověření

1. Charakterizujte většinový volební systém.
2. Které volby se v ČR odehrávají a jakým způsobem jsou realizovány?
3. Jaká je nezbytná hranice pro vstup politického subjektu do Poslanecké sněmovny?
4. Lze napadnout výsledky voleb?
5. Co je to pasivní volební právo?
6. Na jak dlouho je voleb prezident republiky?
7. Kdo může kandidovat na prezidenta?

ZDROJE

- ČALLOUD, Dalibor. Volební systém a volební inženýrství: současný stav a možné změny. In ČALLOUD, Dalibor, et al. *Volby do Poslanecké sněmovny v roce 2006*. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury, 2006. s. 145-163.
- ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Úvod do současné politologie*. Praha : Portál, 2002. 208 s.
- TLUCHOŘ, Petr. Volební systém České republiky a jeho vývoj. Brno, 2007/2008. Bakalářská práce. Právnická fakulta Masarykovy univerzity.
- Wikipedie
- slide č. 6
[http://cs.wikipedia.org/wiki/Volby do Sen%C3%A1tu Parlamentu %C4%8Cesk%C3%A9 republiky 2000#mediaviewer/Soubor:Graf_senat2000 slozeni.gif](http://cs.wikipedia.org/wiki/Volby_do_Sen%C3%A1tu_Parlamentu_%C4%8Cesk%C3%A9_republiky_2000#mediaviewer/Soubor:Graf_senat2000_slozeni.gif)
- http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/72/Milo%C5%A1_Zeman.JPG

Děkuji za pozornost.